

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, Wydział IV Rodzinny i Nieletnich, w składzie:

Przewodniczący: SSR Magdalena Koczorowska

Protokolant: prot. sąd. M. D.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 lutego 2018 roku w P.

sprawy z powództwa Z. G.

przeciwko S. G.

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

1. ustala, iż obowiązek alimentacyjny powoda Z. G. w stosunku do pozwanej S. G. wynikający z pkt 4 wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu I Wydział Cywilny z dnia 29.10.2009r. w sprawie o sygn. akt I C 143/09/4 w zakresie w jakim dotyczy zasądzenia od powoda na rzecz pozwanej renty alimentacyjnej w kwocie 500 zł płatnej do dnia 10-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat wygaśł z dniem 1 marca 2018r.
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
3. nie obciąża pozwanej kosztami sądowymi;
4. koszty zastępstwa procesowego między stronami wzajemnie znosi.

SSR Magdalena Koczorowska

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 kwietnia 2017r. powód Z. G. wniósł o wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego na rzecz pozwanej S. G. z dniem wniesienia pozwu, ewentualnie o obniżenie alimentów do kwoty 100 zł.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwana jest córką powoda, a na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 29.10.2009r. w sprawie o sygn.. akt IC 143/09 powód obowiązany jest płacić rentę alimentacyjną na rzecz pozwanej w kwocie 500 zł.

Powód wskazał w pozwie m. in., że zmianie uległa sytuacja życiowa i finansowa pozwanej – jest ona dorosła, jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Ponadto powód wskazał, że jego sytuacja życiowa i majątkowa również się zmieniła. Obecnie jest on ojcem 5 letniego chłopca, ma też na utrzymaniu małoletnią córkę W., na rzecz której zasądzone są od powoda alimenty do rąk matki małoletniej, a tymczasem córka mieszka od dnia 26 stycznia 2017r. z powodem. Na dzień złożenia pozwu powód nie otrzymuje żadnych środków na córkę od jej matki.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie pozwu w całości, zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania. Pozwana wskazała m. in., że nie ma wyuczonego zawodu, nadal się uczy, a jej zarobki obecnie to 2300 zł.

Na rozprawie w dniu 29.11.2017r. strony podjęły pertraktacje ugodowe, do ugody jednak nie doszło.

Postanowieniem z dnia 27 lutego 2018r. tutejszy Sąd oddalił wniosek o zabezpieczenie powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Obowiązek alimentacyjny Z. G. wobec pozwanej S. G. został określony w wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 29.10.2009r. w sprawie o sygn. akt IC 143/09, na mocy którego powód zobowiązany jest płacić na rzecz córki kwotę 500 zł alimentów miesięcznie.

W momencie wydawania wyroku przez Sąd Okręgowy sytuacja życiowa i materialna stron przedstawiała się następująco:

Powód Z. G. w sierpniu 2008r. wyprowadził się ze wspólnego z żoną miejsca zamieszkania, utrzymywał jednak kontakty z dwiema córkami – z pozwaną oraz z jej młodszą siostrą W.. Powód utrzymywał się z prowadzonej działalności gospodarczej . Jego dochody wynosiły ok. 1800- 1900 zł miesięcznie.

Powód płacił dobrowolnie alimenty w kwocie 800 zł na dwie córki. Mieszkał sam w wynajmowanym mieszkaniu. Za mieszkanie powód płacił 300-400 zł miesięcznie, za media ok. 80 zł miesięcznie. Powód opłacał również obiady dla córki W., basem oraz jej wyjazdy, kupował córkom odzież, zabierał do kina , dawał kieszonkowe. Poza alimentami na córki wydawał ok. 400-500 zł. (...) powodowi pomagali rodzice.

Matka pozwanej od stycznia 2009r. zaczęła pracować, Wcześniej nie pracowała od 2006r. Jej wynagrodzenie wynosiło ok. 2000 zł brutto. Prowadziła wspólne gospodarstwo domowe z córkami i ze swoimi rodzicami. Teściowie powoda ponosili koszty utrzymania domu.

W momencie orzekania rozvodu rodziców S. G. miała ona 12 lat, zamieszkiwała z matką i dziadkami ze strony matki. Koszt utrzymania domu przypadający na nią wynosił 400 zł miesięcznie. Łączny koszt utrzymania S. G. wynosił ok. 1060 zł.

W niniejszej sprawie Sąd ustalił, że sytuacja życiowa i materialna stron przedstawia się następująco:

Powód od kilku lat jest w nowym związku małżeńskim. Posiada 5 letniego syna z nowego związku. Żona powoda jest w kolejnej ciąży. Od stycznia 2017r. zamieszkiwała z powodem jego młodszą córką W., na którą nie otrzymywał środków, obecnie córka mieszka z matką i powód płaci na nią 500 zł alimentów. Powód prowadzi działalność gospodarczą. Dochód powoda to kwota od 2600 zł do 3000 zł netto, po opłaceniu leasingu, kredytu, innych kosztów działalności . Żona powoda pracuje na pół etatu i zarabia około 1300 zł netto. Powód nie ma innych źródeł dochodów i majątku. Powód zamieszkuje w mieszkaniu stanowiącym współwłasność majątkową małżeńską. Mieszkanie zakupiono na kredyt, rata kredytu wynosi ok. 1000 zł miesięcznie. Powód płaci również ratę leasingową w kwocie 700 zł. Na czynsz powód przeznacza 400 zł, prąd 170-180 zł na 2 miesiące, TV Internet- ok. 70 zł. Powód wydaje miesięcznie 400 zł na paliwo, 400-500 zł kosztuje przedszkole małego syna powoda. Powód nie utrzymuje kontaktów z pozwaną od czasu gimnazjum. Pozwana nie wyraża chęci takich kontaktów.

Pozwana S. G. ma obecnie 20 lat. Mieszka z mamą, siostrą i z dziadkami. Pozwana jest zatrudniona jako MŁODSZY SPECJALISTA DS. OPERACJI i zarabia ok. 2200 -2300 zł netto. Pozwana wraz z matką płaci na utrzymanie domu w którym zamieszkuje. Pozwana przekazuje w tym celu 400-500 zł na opłaty, w tym na pozwaną jest rachunek w kwocie 170 zł za Telefon i Internet. Pozwana studiuje zaocznie na drugim roku Wyższej Szkoły (...) w P.- studia licencjackie, zajęcia odbywają się dwa, trzy razy w miesiącu. Opłata za studia pozwanej to kwota 495 zł, WYŻYWIENIE 300-400 ZŁ, DOJAZDY DO PRACY 50-100 ZŁ, 200 zł na odzież, 50-100 zł kosmetyki, chemia, na leki 100-200 zł, 200 zł na semestr płaci za książki . Matka pozwanej pracuje w (...). Pozwana zaciągnęła kredyt konsumpcyjny w kwocie 5000-6000 zł , rata w wysokości 400 zł , na zakup samochodu, który jednak sprzedała z uwagi na koszty utrzymania. Pozostał rok do spłaty kredytu.

Dowody: dokumenty w aktach IV RC 997/17, na kartach 9-13, k. 27-48, k. 50-70, k. 73-91, k. dokumenty w aktach Sądu okręgowego w Poznaniu sygn.. IC 143/09, zeznania powoda (k. 107-108) zeznania pozwanej (k. 108-109)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił przede wszystkim na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów urzędowych, a także prywatnych oraz zeznań stron.

Uzyskane w sprawie dowody z dokumentów urzędowych ze względu ich urzędowy charakter Sąd uznał za w pełni wiarygodne. Pochodzą one od uprawnionych organów i instytucji, wydanych w zakresie przysługujących im kompetencji. Autentyczności oraz prawdziwości zawartych w tych dokumentach treści nie kwestionowała w trybie art. 252 k.p.c. żadna ze stron. Również Sąd z urzędu nie znalazł podstaw do podważania i konieczności sprawdzania ich prawdziwości oraz faktów, które stwierdzały te dokumenty, w związku z czym mogą stanowić obiektywny i rzetelny materiał dowodowy. Dokumenty te korzystają z domniemania ustanowionego dla nich w kodeksie postępowania cywilnego – art. 244 kpc. Podkreślić należy, iż w części stan faktyczny niniejszej sprawy został ustalony w oparciu o przedłożone do sprawy dokumenty prywatne, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała w trybie art. 253 k.p.c. Zgodnie z normą art. 245 k.p.c. Sąd przyjął, iż dokumenty te stanowią dowód, że osoby na nich podpisane złożyły oświadczenie o treści tam zawartej i zgodnie ze swoją wolą, w tym zakresie też strony nie zgłosiły żadnych zarzutów (zastrzeżeń).

Niniejsze dokumenty pozwoliły na wszechstronne ustalenie stanu rodzinnego oraz majątkowego stron, a także zakresu ich uzasadnionych potrzeb oraz możliwości zarobkowych.

Za w pełni wiarygodne należy uznać zeznania powoda jak i pozwanej, albowiem znaczna część tych zeznań znalazła oparcie w dowodach zebranych w sprawie, strony zeznawały na okoliczność swojej sytuacji życiowej, zarobowej, a przedstawiona przez nich sytuacja życiowa i materialna w ocenie Sądu ma odbicie w rzeczywistości i nie była sporna między stronami. (sporne było to, czy obowiązek alimentacyjny wobec pozwanej należy wygasić w ustalonym wyżej stanie faktycznym)

Sąd zważył, co następuje:

Podstawę prawną powództwa Z. G. o wygaśnięcie alimentów stanowi przepisy art. 189 kpc oraz art. 133 § 1 z art. 138 kro oraz art. 133 § 3 kro. Na podstawie tych przepisów obowiązany do alimentacji ma prawo żądać ustalenia wygaśnięcia (uchylenia) obowiązku alimentacyjnego wobec uprawnionego z tego tytułu dziecka, ***gdy jest ono już w stanie samodzielnie się utrzymać, a nie znajduje się jednocześnie w niedostatku***, bowiem rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych wobec dziecka, które nie jest jeszcze w stanie samodzielnie się utrzymać, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Z definicji obowiązku alimentacyjnego rodziców względem dziecka (utrzymanie i wychowanie) wynika, że obowiązek ten ustaje dopiero wówczas, gdy dziecko osiągnie samodzielność życiową, co z reguły łączy się z możliwością podjęcia pracy zarobkowej, przy czym oczywistym jest, iż nie można powyższego oczekiwać od małoletniego dziecka. Możliwość podjęcia pracy zarobkowej nie może być jednak rozważana w oderwaniu od osobistej i życiowej sytuacji danego uprawnionego, a przede wszystkim bez oceny kierunku i czasookresu podjętej edukacji, rodzaju zdobytego zawodu, możliwości na rynku pracy, wieku uprawnionego, starań uprawnionego do osiągnięcia zdolności do samodzielnego utrzymania się i stopnia wykorzystania w tym zakresie swoich możliwości, wiedzy i zdolności. Czas trwania obowiązku alimentacyjnego rodziców nie jest też związany ze zdobyciem konkretnego stopnia wykształcenia. Zależać będzie to od okoliczności konkretnego przypadku, a w szczególności tego, czy dziecko osiągnęło już kwalifikacje do podjęcia pracy, która zapewni mu odpowiednie utrzymanie. Często należy w takich przypadkach rozważyć czy stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych albo zdobywanie dodatkowych uprawnień nie prowadzi do niezasadnego przedłużania obowiązku alimentacyjnego rodzica. Z tej przyczyny w odniesieniu do dzieci, które osiągnęły pełnoletniość, brać należy pod uwagę to, czy wykazują chęć dalszej nauki oraz czy osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie nauki (por. wyrok Sądu Najwyższego z 14.11.1997, w sprawie III CKN 217/97, Prokuratura i Prawo 1998/28).

Natomiast art. 133 § 3 kro stanowi, że rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możności samodzielnego utrzymania się.

Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 138 k.r.o, w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Przy ocenie, czy zachodzą przesłanki do zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego w myśl art. 138 k.r.o, należy brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków, a zwłaszcza możliwości zarobkowych i majątkowych stron (wyrok Sądu Najwyższego z 1969.03.26, sygn. III CRN 54/69 LEX nr 6480). W przypadku, gdy potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie; tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego (art. 138 k.r.o.). Zmiana stosunków może prowadzić do uchylecia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów (uchwała składu 7 sędziów SN z dnia 23 października-16 listopada 1954 r., I Co 41/54, PiP 1955, z. 12, s. (...)). Zmiany wysokości obowiązku alimentacyjnego można żądać wyłącznie w drodze powództwa na podstawie wskazanego artykułu, a podstawą jego może być tylko zmiana stosunków, która nastąpiła nie wcześniej niż po uprawomocnieniu się wyroku zasądającego alimenty lub zawarciu ugody sądowej. Przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego albo sytuacji odwrotne, a przede wszystkim istotne zmniejszenie się możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego. Skutkiem powyższych zmian jest potrzeba skorygowania zakresu obowiązku alimentacyjnego. Z niniejszego wynika, iż rozstrzygnięcie o żądaniu opartym na art. 138 k.r.o wymaga porównania stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądającego alimenty lub w dacie zawarcia ugody ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu bądź obniżeniu (tak wyrok SN z dnia 25 maja 1999 roku, I CKN 274/99, cyt. za K. Piasecki, Kodeks rodzinny i opiekuńczy z komentarzem, Warszawa 2000, s. 784). Na stronie natomiast ciąży obowiązek wykazania, iż zmiany nastąpiły, chociaż nie zwalnia to również Sądu z działania z urzędu przez wzgląd na dobro dzieci.

W kontekście powyższych stwierdzeń roszczenie powoda należało uznać za usprawiedliwione co do samej zasady.

Należy podkreślić, że pozwana S. G. jest osobą studiującą, uczącą się zaocznie. Jednak jak wynika z ustalonego stanu faktycznego sprawy ma ona dochody na poziomie 2200-2300 zł, a koszty miesięcznego jej utrzymania to kwota ok. 2200 zł miesięcznie.

Kwotę miesięcznego utrzymania powódki Sąd ustalił mając na uwadze zeznania powódki. Sąd ustalił też i przyjął najwyższe z podawanych przez powódkę kwot jej utrzymania (w tym, że pozwana wyłącznie z matką ponoszą koszty utrzymania domu)

Powódka ma zatem możliwości zarobkowe pozwalające jej na samodzielne utrzymanie się, mimo, że nadal studiuje. O samodzielności pozwanej świadczy również zaciągnięcie przez nią kredytu konsumpcyjnego na zakup samochodu . Ponadto, pozwana podjęła decyzję , że ponosi koszty utrzymania domu tylko z matką, a tymczasem zamieszkuje tam również dziadkowie pozwanej, gdyby pozwana dzieliła te koszty z resztą domowników, wówczas pozostałby jej jeszcze większa kwota na własne utrzymanie. Powódka nie podała pierwotnie w zeznaniach, że zaciągnęła kredyt konsumpcyjny na zakup samochodu, dopiero na pytanie pełnomocnika strony powodowej wskazała, że taki kredyt zaciągnęła i rata wynosi 400 zł, co świadczy zdaniem Sądu, że sytuacja materialna pozwanej pozwala jej na samodzielne utrzymanie się.

Sytuacja i możliwości zarobkowe powoda od czasu zasądzenia alimentów na rzecz pozwanej również uległy zmianie. Powód ma na utrzymaniu małoletnie dziecko, a kolejne jest w drodze. Sytuacja zarobkowa powoda jest dobra. Obecnie prowadzi on gospodarstwo domowe wraz żoną, która również posiada możliwości zarobkowe, jednak okoliczność ta ma drugorzędne znaczenie wobec tego, że pozwana ma możliwość utrzymać się samodzielnie , a do tego wspierać finansowo rodzinę w postaci opłacania rachunków za dom.

Skoro zatem ustalone w niniejszej sprawie okoliczności wskazują, iż pozwana S. G. osiągnęła już jako osoba dorosła zdolność do samodzielnego utrzymania się poprzez uzyskiwanie dochodów, które pokrywają jej koszty utrzymania i

pozwalają na finansowe wspieranie rodziny, Sąd uznał, iż obowiązek alimentacyjny powoda winien zostać wygaszony, zgodnie w jego żądaniem głównym.

Sąd rozważał żądanie ewentualne powoda, o obniżenie alimentów, jednak w terminie pierwszej rozprawy nie doszło do ugody, a następnie powód wnosił o wygaszenie obowiązku alimentacyjnego.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w pkt 1 wyroku, uwzględniając powództwo z dniem 1 marca 2018r. Alimony wygaszono z dniem 1 marca 2018r. , gdyż powód na bieżąco płacił alimenty, strony mogły jeszcze dojść do ugody i pozwana otrzymując alimenty z pewnością je spożytkowała (nic nie zeznała na temat poczynionych oszczędności) . W pozostałym zakresie zatem powództwo oddalono (pkt 2 wyroku).

O kosztach procesu orzeczono w pkt 3 i 4 wyroku na podstawie art. 102 i art. 100 kpc, mając na uwadze sytuację materialną stron, przedmiot roszczenia oraz szczególne relacje między stronami procesu.

SSR Magdalena Koczorowska